പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 7 (ക്രിയാഖണ്ഡഃ)/അധ്യായഃ 09

ജൈമിനിരുവാച-

ഭൂയ ഏവ ഗുരോ ബ്രൂഹി ഗങ്ഗാമാഹാത്മ്യമുത്തമമ് .

ഗങ്ഗാകഥാമൃതം പാതും മാധുര്യാത്പുനരിഷ്യതേ 1.

വ്യാസ ഉവാച-

തദപ്യഹം ബ്രവീമി ത്വാം ഗങ്ഗാഭക്തോ യതോ ഭവാൻ .

തൗ പാദൗ സഫലൗ നൃണാം ജാഹ്നവീതടഗാമിനൗ 2.

ഗങ്ഗാകല്ലോലനിനദശ്രാവിണൗ ശ്രവണൗ ച തൗ .

സാ ജിഹ്വാ യാ ച ജാനാതി സ്വാദുഭേദം തദംഭസഃ 3.

തേ നേത്രേ ജാഹ്നവീ ചാരുതരംഗദർശനേ ച തേ .

തല്ലലാടമിതി പ്രോക്തം ഗങ്ഗാമൃത്പുണ്ഡ്രധാരി യത് 4.

തൗ ഹസ്തൗ ജാഹ്നവീ തീരേ ഹരി പൂജാപരായണൗ .

ശരീരം സഫലം തച്ച വിമലേ ജാഹ്നവീ ജലേ 5.

പതിതം തദ്ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ചതുർവർഗഫലപ്രദമ് .

സ്വർഗസ്ഥാഃ പിതരഃ സർവേ ഗച്ഛംതോ ജാഹ്നവീതടേ 6.

സംദൃശ്യ ഹൃഷ്ടാഃ ശംസംതി വദംത ഇതി ജൈമിനേ .

തത്പുണ്യം കൃതമസ്മാഭിഃ സദ്ഗതിപ്രാപ്തയേ പുരാ 7.

ഭവിഷ്യത്യക്ഷയം തച്ച യതഃ പുത്രോഽയമീദൃശഃ .

അനേന ഗാങ്ഗൈഃ സലിലൈർവയം സംപ്രതി തർപിതാഃ 8.
യാസ്യാമഃ പരമം ധാമ ദുർല്ലഭം യത്സുരൈരപി .
ഗങ്ഗായാം യാനി ദ്രവ്യാണി ദാസ്യത്യസ്മാകമാത്മജഃ 9.
അസ്മഭ്യം താനി സർവാണി ഭവിഷ്യംത്യക്ഷയാണി വൈ .
നരകസ്ഥാശ്ച പിതരഃ സർവദുഃഖസമന്വിതാഃ 10.
വദംതീതി സുതം ദൃഷ്ട്വാ ഗച്ഛംതം ജാഹ്നവീതടമ് .
കൃതാനി യാനി പാപാനി നരകക്ലേശദാനി വൈ 11.
യാസ്യംതി സംക്ഷയം താനി പുത്രസ്യാപി പ്രസാദതഃ .
വിമുക്താ നരകക്ലേശൈർവയം സർവേ സുദുഃസഹൈഃ 12.
അഥ പുത്രപ്രസാദേന യാസ്യാമഃ പരമാം ഗതിമ് .
യാത്രാം വിധായ യോ മർത്യോ ഗൃഹം മോഹാന്നിവർതതേ 13.
നിരാശാഃ പിതരസ്തസ്യ യാംതി സർവേ യഥാ ഗതാഃ .
ആമിഷം മൈഥുനം ചൈവ ദോലാമശ്വം ഗജം തഥാ 14.
ഉപാനഹം ചാതപത്രം ഗംഗായാത്രാസു വർജയേത് .
അധ്വശ്രമോദ്ഭവം ദുഃഖം ദുഷ്കരം ന ഹി മന്യതേ 15.
ഗൃഹേ പദ്മസുഖം തത്ര ഗങ്ഗാസ്നാനേ സ്മരേന്ന ച .
അസത്യഭാഷണം ചൈവ പാഖംഡസംഗമേവ ച 16.
ദ്വിർഭോജനം ച കലഹം ഗംഗായാത്രാസു വർജയേത് .
പരനിംദാം ച ലോഭം ച ഗർവം ച ക്രോധമത്സരൗ 17.
അത്യംതഹാസ്യശോകം ച ഗംഗായാത്രാസു വർജയേത് .
മംചസുപ്തമിവാത്മാനം ചിംതയേദ്ഭൂമിശായിനമ് 18.
ഗംഗാനാമ സുനാമാനി വദേദ്ഗച്ഛഞ്ജനഃ പഥി .
മാഹാത്മ്യം ജാഹ്നവീ ദേവ്യാഃ സർവപാപപ്രണാശനമ് 19.
സുഖദം മോക്ഷദം ചൈവ കഥയൻപഥി ഗച്ഛതി .
ഗങ്ഗേ ദേവി ജഗന്മാതർദേഹി സംദർശനം മമ 20.
വചോഭിഃ കോമലൈരേഭിഃ കുര്യാച്ഛ്രമനിവാരണമ് .

ഹാ കഥം സദനം ത്യക്തമാഗതം വാ കഥം മയാ 21.

ശ്രമൈരിതി വദേദ്യസ്തു സംപൂർണം തത്ഫലം നഹി .

ക്വ പര്യംങ്കഃ ക്വ മേ പത്നീ ക്വ ച മേ ച സുഹൃദ്ഗൃഹമ് 22.

സ്വപാമി പ്രാംതരേ ഭൂമൗ കഥം വാഹം സമാഗതഃ .

ധനധാന്യാദിവസ്തൂനാം കാ ഗതിർവാ ഗൃഹേ മമ 23.

കിയദ്ഭിർദിവസൈർഭൂയോ ഗമിഷ്യാമ്യഹമാലയമ് .

ഇതി ചിംതാകുലാ യേ ച പഥി ഗച്ഛംതി മാനവാഃ 24.

ഗംഗാസ്നാനഫലം തേഷാം സംപൂർണം ന ഭവേദ്ദ്വിജ .

ഗങ്ഗേ ഗംതും പ്രതീതീരേ യാത്രേയം വിഹിതാ തവ 25.

നിർവിഘ്നാം സിദ്ധിമാപ്നോമി ത്വത്പ്രസാദാത്സരിദ്വരേ .

ഇമം മംത്രം സമുച്ചാര്യ യാത്രാകാലേ വിശേഷതഃ 26.

ഹർഷിതോ നിലയാദ്ഗച്ഛേദ്വൈഷ്ണവൈഃ സഹ ജൈമിനേ .

നാതിവേഗേന ഗംതവ്യം ന തഥാ ച ശനൈഃ ശനൈഃ 27.

ഗങ്ഗായാത്രാസു കർത്തവ്യം നാന്യത്കർമ വിചക്ഷണൈഃ .

ഗംഗാതീരേ പ്രയാഗേ തു വാണിജ്യപ്രമുഖാനി ച 28.

കാര്യാണി കുരുതേ യസ്തു തത്പുണ്യാർദ്ധം വിനശ്യതി .

ജന്മജന്മാർജിതം പാപം സ്വല്പം വാ യദി വാ ബഹു 29.

ഗംഗാദേവീപ്രസാദേന സർവം മേ യാസ്യതി ക്ഷയമ് .

ഇത്യുക്ത്വാ പരമപ്രീതഃ പ്രാജ്ഞോ ഗങ്ഗാതടം വ്രജേത് 30.

ദൃഷ്ട്വാ ച മാതരം ഗങ്ഗാമിമം മംത്രമുദീരയേത് .

അദ്യ മേ സഫലം ജന്മ ജീവിതം ച സുജീവിതമ് 31.

സാക്ഷാദ്ബ്രഹ്മസ്വരൂപാം ത്വാമപശ്യമിതി ചക്ഷുഷാ .

ദേവി ത്വദ്ദർശനാദേവ മഹാപാതകിനോ മമ 32.

വിനഷ്ടമഭവത്പാപം ജന്മകോടിസമുദ്ഭവമ് .

ഇത്യുക്ത്വാ സകലം ദേഹം നിപാത്യ പൃഥിവീതലേ 33.

പ്രണമേജ്ജാഹ്നവീം ദേവീം ഭക്തിഭാവസമന്വിതഃ .

തതഃ സ്രോതഃസമീപേ ച ബദ്ധാഞ്ജലിരിമം പുനഃ 34.

പഠേന്മംത്രം ഭക്തിഭാവൈഃ സുപ്രീതോ ദ്വിജസത്തമ .

ഗംഗേ ദേവി ജഗദ്ധാത്രി പാദാഭ്യാം സലിലം തവ 35.

സ്പൃശാമീത്യപരാധം മേ പ്രസന്നാ ക്ഷംതുമർഹസി .

സ്വർഗാരോഹണസോപാനം ത്വദീയമുദകം ശുഭേ 36.

അതഃ സ്പൃശാമി പാദാഭ്യാം ഗംഗേ ദേവി നമോ നമഃ .

തതസ്തു മസ്തകേ ധൃത്വാ ഗാംഗേയം വാരി ഭക്തിതഃ 37.

സ്നാനാർഥം പ്രവിശേത്സ്രോതഃ പ്രാജ്ഞോ ഗംഗേതി കീർതയൻ .

ത്വത്കർദമൈരതിസ്നിഗ്ധൈഃ സർവപാപപ്രണാശനൈഃ 38.

മയാ സംലിപ്യതേ ഗാത്രം മാതർമേ ഹര പാതകമ് .

ഗങ്ഗാകർദമലിപ്താങ്ഗോ ഗങ്ഗാഗങ്ഗേതി കീർതയൻ 39.

സർവകല്മഷനാശിന്യാം ഗങ്ഗായാം സ്നാനമാചരേത് .

ഭൂയഃ പൂർവോക്തമന്ത്രേണ ഗൃഹീത്വാ മൃത്തികാം തതഃ 40.

വക്ഷ്യമാണേന മന്ത്രേണ ഗൃഹീത്വാ മൃത്തികാം പുനഃ .

വക്ഷ്യമാണേന മംത്രേണ ഭക്തിതഃ സ്നാനമാചരേത് 41.

ബ്രഹ്മസ്വരൂപേ ഹേ ഗങ്ഗേ സ്നാനമാചര്യതേ മയാ .

ത്വദീയേ നിർമലേ തോയേ യഥോക്തഫലദാ ഭവ 42.

തതോ നിജേച്ഛയാ വിപ്ര ഗങ്ഗായാം ലോകമാതരി .

സ്നാനം സമാചരേത്പ്രാജ്ഞോ ഗങ്ഗാനാരായണം സ്മരൻ 43.

ഏവം സ്നാത്വാ തു ഗങ്ഗായാം ഗാത്രം വസ്ത്രേണ മാർജയേത് .

പരിധേയാംബരാംബൂനി ഗങ്ഗാസ്രോതസി ന ത്യജേത് 44.

ന ദംതധാവനം കുര്യാദ്ഗങ്ഗാഗർഭേ വിചക്ഷണഃ .

കുര്യാച്ചേന്മോഹതഃ പുണ്യം ന ഗങ്ഗാസ്നാനജം ലഭേത് 45.

പ്രഭാതേഽന്യത്ര താം കൃത്വാ ദംതകാഷ്ഠാദികക്രിയാമ് .

രാത്രിവാസം പരിത്യജ്യ ഗങ്ഗായാം സ്നാനമാചരേത് 46.

ബാഹ്യഭൂമിമഗത്വാ യോ ഗങ്ഗായാം സ്നാനമാചരേത് .

ഗങ്ഗാസ്നാനഫലം സോഽപി സംപൂർണം ച ലഭേന്നഹി 47.

സ്നാത്വാ ച ഗങ്ഗാമൃത്പുംഡ്രം സ്ഥാനേ സ്ഥാനേ നയേദ്ബുധഃ .

തതഃ സ്ഥിരമനാഃ കുര്യാദ്വിധിനാ തർപണാദികമ് 48.

ഗാങ്ഗേയൈരുദകൈര്യസ്തു കുരുതേ പിതൃതർപണമ് .

പിതരസ്തസ്യ തൃപ്യംതി വർഷകോടിശതാവധി 49.

ഗങ്ഗായാം കുരുതേ യസ്തു പിതൃശ്രാദ്ധം ദ്വിജോത്തമ .

പിതരസ്തസ്യ തിഷ്ഠംതി സംതുഷ്ടാസ്ത്രിദശാലയമ് 50 7.9.50.

സമാപ്യ സ്നാനകർമാണി ഗങ്ഗായാം സമുപോഷിതഃ .

ദാനം ദേവാർചനം ചൈവ ജയോഽന്യാശ്ച ക്രിയാസ്തഥാ .

കൃതാസ്തു യാസ്തു ഗങ്ഗായാം ക്ഷയസ്താസാം ന വിദ്യതേ 51.

സമാപ്യ സ്നാനകർമാണി ഗംഗായാം സമുപോഷിതഃ .

കൃതപംചമഹായജ്ഞോ ഗംഗാപൂജാം സമാചരേത് 52.

ഗംഗായാഃ പ്രതിമാം ദേവ്യാഃ ശ്രീവിഷ്ണോഃ പ്രതിമാം തഥാ .

നാലികേരോദകൈർദിവ്യൈഃ സ്നാപയേദ്ഭക്തിതോ ബുധഃ 53.

ജാഹ്നവീപ്രതിമാഭാവാന്നാലികേരോദകാനി വൈ .

നിക്ഷിപേജ്ജാഹ്നവീതോയേ ജാഹ്നവീം ഹൃദി സംസ്മരൻ 54.

ദിവ്യൈർഗംധൈശ്ച ദീപൈശ്ച ഘൃതപൂർണസമുജ്ജ്വലൈഃ .

ധൂപൈഃ സുവാസിതൈശ്ചൈവ നാനാപുഷ്പമനോഹരൈഃ 55.

നാനാഫലൈഃ സുപക്വൈശ്ച നൈവേദ്യൈരുത്തമാസ്തഥാ .

പാദ്യാർഘാചമനീയൈശ്ച താംബൂലൈഃ ഖാദിരാന്വിതൈഃ 56.

അന്യൈരപ്യുപഹാരൈശ്ച വിശിഷ്ടൈർനിജഭക്തിതഃ .

സ്തവൈർനാനാ ച നൈവേദ്യൈർഗങ്ഗാം വിഷ്ണും ച പൂജയേത് 57.

തതഃ സംപൂജിതാം ദേവീം വിഷ്ണും ച പരമേശ്വരമ് .

അംഗപ്രദക്ഷിണാം കുര്യാദ്ഭക്ത്യാ വാരത്രയം ബുധഃ 58.

അഥ സ്ഥിത്വാ നിരാഹാരോഽപരേഹനി സരിദ്വരേ .

ഭോക്ഷ്യാമി ജഹ്നുതനയേ ശരണം മേ ഭവാനഘേ 59.

ഏവം സംകല്പ്യ മതിമാൻകർമണാ മനസാ ഗിരാ .

രാത്രൗ ജാഗരണം കുര്യാജ്ജിതനിദ്രോഽതിഹർഷിതഃ 60.

അശക്ത്യാ ച ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ഫലാഹാരോ ഭവേദധഃ .

അന്നമാത്രം ന ഭുംജീത ന ച കുര്യാദ്ധി ഭോജനമ് 61.

പ്രാതർഗങ്ഗാം ച വിഷ്ണും ച പുനരഭ്യർച്യ ജൈമിനേ .

വിപ്രായ ദക്ഷിണാം ദദ്യാദ്വിഭവസ്യാനുരൂപതഃ 62.

അർചനം ജാഗരം ചൈവ യത്കൃതം പുരതസ്തവ .

അച്ഛിദ്രമസ്തു തത്സർവം ത്വത്പ്രസാദാത്സരിദ്വരേ 63.

ഇത്യുക്ത്വാ താം നമസ്കൃത്യ കൃതനിത്യക്രിയോ ദ്വിജഃ .

തതഃ സബംധുഭിഃ സാർദ്ധം പാരണം സ്വയമാചരേത് 64.

തീർഥോപവാസമേവം യഃ കുരുതേ ജാഹ്നവീതടേ .

തസ്യ പുണ്യഫലം വത്സ വദതോ മേ നിശാമയ 65.

ജന്മാംതരാർജിതൈഃ പാപൈർവിമുക്തോ വിഷ്ണുരൂപധൃക് .

വിഷ്ണോഃ പുരം സമാസാദ്യ വിഷ്ണുനാ സഹ മോദതേ 66.

കല്പകോടിസഹസ്രാണി കല്പകോടിശതാനി ച .

സ്ഥിത്വാ വിഷ്ണുപുരം സർവം സുഖം ഭുംക്തേ സുദുർല്ലഭമ് 67.

തതോ നാരായണാദേശാദ്ബ്രഹ്മലോകം സ ഗച്ഛതി .

ബ്രഹ്മലോകേ സുഖം ഭുംക്തേ ദുർല്ലഭം യത്സുരൈരപി 68.

താവത്കാലം ബ്രഹ്മലോകേ സ്ഥിത്വാ ബ്രഹ്മക്ഷയാത്തതഃ .

മഹാദേവം തതോ ഗച്ഛേദ്രഥമാരുഹ്യ ശോഭനമ് 69.

സുഖം നാനാവിധം തത്ര ഭുങ്ക്തേഽത്യന്തസുദുർല്ലഭമ് .

ഗാണപത്യമവാപ്നോതി കിമന്യൈർബഹുഭാഷിതൈഃ 70.

താവത്കാലം ശിവപുരേ സ്ഥിത്വാ വൈ പുണ്യവാന്നരഃ .

ഇന്ദ്രലോകം തതോ ഗച്ഛേദ്ദ്വിതീയ ഇവ വാസവഃ 71.

തേന പുണ്യാത്മനാ സാർദ്ധം വസേദേകാസനേ തതഃ .

തത്ര ഭുക്ത്വാഖിലാൻകാമാൻകല്പകോടിശതാവധി 72.

സൂര്യലോകം തതോ ഗച്ഛേദ്ദ്വിതീയ ഇവ ചന്ദ്രമാഃ .

തത്രാമൃതാനി ഭുക്ത്വാ വൈ ചിരം ചന്ദ്രസ്യ സന്നിധൗ 73.

പുനരാഗത്യ പൃഥിവീം ചക്രവർതീ നൃപോ ഭവേത് .

പാലയിത്വാ ചിരം പൃഥ്വീം ജിത്വാ വൈ സകലാന്രിപൂൻ 74.

ആയുഷോഽന്തേ ച ഗങ്ഗായാം സുഖം മൃത്യുമവാപ്നുയാത് .

ഭൂയഃ സ ഏവമാരുഹ്യ വിമാനം സുമഹായശാഃ 75.

പുരം ഭഗവതോ യാതി ദൈവതൈരപി ദുർല്ലഭമ് .

തത്ര ഭുക്ത്വാഖിലാൻഭോഗാന്മന്വംതരചതുഷ്ടയമ് 76.

പരമം ജ്ഞാനമാസാദ്യ ദുർല്ലഭം മോക്ഷമാപ്നുയാത് .

ജാഹ്നവീതീരയാത്രായാം ദൈവാദ്യസ്യ ഭവേത്പഥി 77.

പംചതാ സോഽപി പരമം ധാമ ഗച്ഛേന്ന സംശയഃ .

സത്യധർമോ നാമ രാജാ ധാർമികശ്ച പ്രിയംവദഃ 78.

ത്രേതാദ്വാപരസംധൗ ച ബഭൂവ ക്ഷിതിമണ്ഡലേ .

വിജയാ നാമ മഹിഷീ തസ്യ ഭൂമിപതേരഭൂത് 79.

സുംദരീ ശീലയുക്താ സാ പതിസേവാപരായണാ .

സപ്തവർഷസഹസ്രാണി ഭുക്ത്വാ വസുമതീമിമാമ് 80.

കദാചിത്പ്രാപ്തകാലോഽസൗ സദാരഃ പംചതാം ഗതഃ .

തതോ യമഭടൈർബദ്ധൗ ദംപതീ തൗ ഭയംകരൗ 81.

ദുഃഖപ്രദേന മാർഗേണ ജഗ്മതുര്യമമംദിരമ് .

തൗ ദൃഷ്ട്വാ ധർമരാജോഽപി ചിത്രഗുപ്തമുവാച ഹ 82.

ഏതയോഃ സർവകർമാണി ചിത്രഗുപ്ത വിചാരയ .

തേനാജ്ഞപ്തശ്ചിത്രഗുപ്തസ്തയോഃ കർമാണി ജൈമിനേ 83.

മൂലാദ്വിചാരയാമാസ പ്രാഹ ചേതി കൃതാഞ്ജലി .

ചിത്രഗുപ്ത ഉവാച-

ഏതയോഃ സകലം കർമ ശൃണു രാജന്വദാമ്യഹമ് 84.

ശുഭം വാപ്യശുഭം കർമ യദേതാഭ്യാം കൃതം ഭുവി .

കിംചിദസ്യാ നയോപായം വദാമി തദഹം ശൃണു 85.

ഏകാദാ ത്രാസിതോ വ്യാഘ്രൈഃ കശ്ചിദേകോ മൃഗഃ പ്രഭോ .

വനാജ്ജീവനരക്ഷാർഥമാഗതോഽസ്യ സഭാം പ്രതി 86.

തമായാംതം സമാലോക്യ ഭൂയോഽയം പ്രാപ്തകൗതുകഃ .

ജഘനേ സ്വയമുത്ഥായ ഖഡ്ഗേന തരസാ മൃഗമ് 87.

ജഘാന ഹ മൃഗം രാജാ ശരണാഗതമപ്യമും .

തസ്മാത്സദാരോഭൂപോഽയം ദംഡനീയസ്ത്വയാ പ്രഭോ 88.

യാവംതി തസ്യ രോമാണി സംസ്ഥിതാനി കലേവരേ .

മന്വംതരസഹസ്രാണി മന്വംതരശതാനി ച 89.

കോടികോടികുലൈര്യുക്താ നാരകീ സ്യാന്ന സംശയഃ .

ശരണാഗതരക്ഷാം യഃ പ്രാണൈരപി ധനൈരപി 90.

കുരുതേ യോ നരോ ജ്ഞാനീ തസ്യ പുണ്യം നിശാമയ .

സർവപാപൈർവിനിർമുക്തോ ബ്രഹ്മഹത്യാമുഖൈരപി 91.

ആയുഷോഽന്തേ വ്രജേന്മോക്ഷം യോഗിനാമപി ദുർല്ലഭമ് .

യമാജ്ഞയാ തതോ ദൂതൈഃ സദാരോഽസൗ മഹീപതിഃ 92.

അസിപത്രവനേ ഘോരേ സ്ഥാപിതോഽത്യംതദുഃഖദേ .

അസിതുല്യാനി പത്രാണി യതസ്തേഷാം ച ശാഖിനാമ് 93.

അസിപത്രവനം പ്രാഹുരതസ്തദ്വൈ മനീഷിണഃ .

സ്ഥിത്വാസിപത്രവിപിനേ യുഗകോടിശതാനി ച 94.

സദാരോ നരകം ഭേജേ വ്യാഘ്രഭക്ഷ്യാഹ്വയം തതഃ .

നിരയം തം പ്രവിശതി സർവോപദ്രവസംയുതമ് 95.

ഭവേച്ച ഭക്ഷ്യോ വ്യാഘ്രേണ വ്യാഘ്രഭക്ഷ്യസ്തതഃ സ്മൃതഃ .

യുഗകോടിസഹസ്രാണി സ്ഥിത്വാ തത്ര സ ഭൂപതിഃ 96.

സദാരോഽജനി പാപാംതേ ഭേകയോനിം ഗതഃ ക്ഷിതൗ .

ജാതിസ്മരൗ തതസ്തൗ തു ഭേകീഭേകൗ സുദുഃഖിതൗ 97.

തീരേ തസ്ഥതുരേകസ്മിൻസതതം കീടഭോജിനൗ .

അഥൈകദാ തേന പഥാ പുണ്യാഹം പ്രാപ്യ മാനവാഃ 98.

ഗച്ഛംതി ജാഹ്നവീതീരം താംസ്തൗ ദദൃശതുർദ്വിജ .

ഭേക ഉവാച-

വർഷാഭ്വി മോഹാദ്യത്സർവം പാപം കർമ കൃതം മയാ 99.

അദ്യാപി കർമണാ തേന ദുഃഖമാവാം ന മുംചതി .

ത്യക്ത്വാ ശരീരം ഗംഗായാം മുക്താഃ സ്യുഃ പാപിനോऽപി ച 100 7.9.100.

തഥാപ്യേവം വിധം ദുഃഖമനുഭൂയാവഹേ കഥമ് .

ഗംഗായാം ത്യക്തുമിച്ഛാമി സംപ്രത്യേതത്കലേവരമ് 101.

കാ യുക്തിർബ്രൂഹി താം കാംതേ തിതീർഷുർദുഃഖസാഗരമ് .

വർഷാഭ്വീ തദ്വചഃ ശ്രുത്വാ പ്രാഹേതി വിനയാന്വിതാ 102.

വർഷാഭ്വ്യുവാച-

ദുഃഖം ന ശക്യതേ സോഢും സ്വാമിന്നേതദ് ദ്രുതം കുരു .

തതസ്തൗ ദംപതീ വിപ്ര സ്മൃത്വാ ഗംഗാം ശുഭപ്രദാമ് 103.

സഹസാ ചക്രതുര്യാത്രാം മരണായോപഹർഷിതൗ .

അഥൈതൗ പഥി ഗച്ഛംതൗ ചിരകാലം ബുഭുക്ഷിതൗ 104.

അപശ്യത്പാപകൃത്ക്ഷ്വേഡഃ കാലസർപോ ഭയംകരഃ .

കാലസർപ്പ ഉവാച-

ദർദുരൗ പാപിനൗ യേഥാഃ പ്രാപ്തകാലൗ യുവാം തതഃ 105.

അഥ നൂനം ഭക്ഷിതവ്യൗ ക്ഷുധിതേന മയാ യുവാമ് .

തതസ്താവതിസംത്രസ്തൗ ദംപതീ ദുഃഖഭാഗിനൗ 106.

ഇത്യൂചതുർവചോ ഭക്ത്യാ കാലസർപം പുരോഗതമ് .

നാസ്തി മൃത്യുഭയം സർപ സ്വല്പമപ്യാവയോർഹൃദി 107.

അഹമാസം പുരാ രാജാ സത്യധർമാഹ്വയഃ ക്ഷിതൗ .

ഇയം ച വിജയാ നാമ മഹിഷീ സംസ്ഥിതാ മമ 108.

മയാ ദുരാത്മനാ മോഹാന്നിതഃ ശരണം ഗതഃ ?.

തേനൈവ കർമണാ ഭുക്തം ചിരം ദുഃഖം യമാലയേ 109.

ഭോക്തും സ്വകർമണഃ ശേഷം ഭേകയോനൗ സ്ത്രിയാ സഹ .

സോ്ഽഹം യാതോ്ഽസ്മി പാപേന കൃതം കർമ ന മുംചതി 110.

സത്യമാവാം ജിഗമിഷൂ പരമം ധാമ പന്നഗ .

വ്രജാവോ ജാഹ്നവീതീരം ശരീരത്യാഗഹേതവേ 111.

ത്യജാവിവേകതാം സർപ നരകക്ലേശദായിനീമ് .

ആവാം സംഖാദ്യ ഭവതോ ഭവിഷ്യതി സുഖം കിയത് 112.

ആവയോർഹൃദയേ വിഷ്ണുസ്തവാപി ഹൃദയേ ഹരിഃ .

അതഏവ ത്വയാ സാർദ്ധം ശത്രുതാ കാ ഭുജംഗമ 113.

പ്രാണിഹിംസാ ന കർതവ്യാ കദാപി ച വിചക്ഷണൈഃ .

ക്രിയതേ്ഽപി ച തദ്ധിംസാം വിദധാതി സ്വയം വിധിഃ 114.

ആയുഃ പുത്രാശ്ച ദാരാശ്ച സംപദശ്ച യശാംസി ച .

ഹിംസാം ദത്വാ മനുഷ്യാണാം ഹരേദ്ദുഷ്ടോ വിധിഃ സ്വയമ് 115.

കിം ജപൈഃ കിം തപോഭിർവാ കിം ദാനൈഃ കിമു ചാധ്വരൈഃ .

ഹിംസേതി വർണദ്വിതയം യസ്യാസ്തി ഹൃദയേ സദാ 116.

യഃ പ്രാണിഹിംസകോ മർത്യഃ സ ഏവ ഹരിഹിംസകഃ .

സർവപ്രാണിശരീരസ്ഥോ ഭഗവാൻകമലാപതിഃ 117.

ആത്മാനം ബഹുധാ സൃഷ്ട്വാ ഭഗവാൻഭൂതഭാവനഃ .

സംസാരകൗതുകാഗാരേ ക്രീഡേച്ഛിശുരിവ സ്വയമ് 118.

ശരീരിണഃ ശരീരം ഹി നിലയഃ പരമാത്മനഃ .

പരമാത്മാ സ്വയം വിഷ്ണുരതോ ഹിംസാം വിവർജയേത് 119.

പരപ്രാണവിനാശേന ചാത്മതുഷ്ടിർവിധീയതേ 120.

ക്ഷണം സ്യാദാത്മനസ്തുഷ്ടിരന്യസ്യ പ്രാണസംക്ഷയഃ .

ചരിത്രമേതല്ലോകാനാമത്യദ്ഭുതമിവ ക്ഷിതൗ 121.

ആത്മതൃപ്തിം പ്രകുർവംതി പരം ഹത്വാതിയത്നതഃ .

ധീമാന്നാത്മപരിജ്ഞാനം കദാചിത്കുരുതേ നഹി 122.

അഹം വിഷ്ണുരസൗവിഷ്ണുരിതി ചേതസി ഭാവയേത് .

പരദുഃഖേന യോ ദുഃഖീ സുഖീ യശ്ച പരശ്രിയാ 123.

സംസാരേഽസ്മിൻസ വിജ്ഞേയഃ സാക്ഷാദേവ ഹരിഃ സ്വയമ് .

ധിഗസ്തു തത്സുഖം നൃണാം മോഹവംചിതചേതസാമ് 124.

പരഹിംസാവിധാനേന സുഖം യത്സ്യാദ്ഭുജംഗമ .

സുഖാനി വാപി ദുഃഖാനി ദീയംതേ യാനി ജംതവേ 125.

അചിരേണൈവ താനി സ്മ ലഭംതേ ഭുവി മാനവാഃ .

തസ്മാദ്ധിംസാം പരിത്യജ്യ ഭുജംഗമ സുഖീ ഭവ 126.

ത്വയി പ്രസന്നേ ഗച്ഛാവഃ പാരം ദുഃഖമഹോദധേഃ .

സർപ ഉവാച-

യദാ സ്യാത്പരഹിംസായാം നൂനം മേ നാതിപാതകമ് 127.

തദാ കഥമഹോ സൃഷ്ടൈ വേധസാ ഭക്ഷ്യഭക്ഷകൗ .

പരഹിംസാ ന കർതവ്യാ സത്യമേതത്ത്വയോദിതമ് 128.

കിംതു സർവേഷു ഭക്ഷ്യേഷു ഹിംസാ സംഭാവ്യതേ നഹി .

നാരായണോ വിശ്വരൂപഃ സത്യമേതന്ന സംശയഃ 129.

ഭക്ഷ്യഭക്ഷകസംയുക്തം സ്വയമേവ സസർജ ഹ .

സൃജതി സ്വയമാത്മാനമാത്മാനം രക്ഷതി സ്വയമ് 130.

ആത്മാനം സ്വയമേവാത്തി സൃഷ്ടിരേവംവിധാ ഹരേഃ .

ശക്തോഽഹം കിം യുവാം ഹംതും കാലരൂപീ സ്വയം വിധിഃ 131.

സംപ്രതി പ്രേഷയാമാസ കാര്യേഽസ്മിന്മാം സ്വയം ഹരിഃ .

യുവാം സസർജ യോ ദേവോ യശ്ച രക്ഷതി വാം സദാ 132.

കാലരൂപീ സ ഏവാദ്യ ഹംതി ഹേതും വിധായ മാമ് .

വ്യാസ ഉവാച-.

തതസ്തേന ഭുജംഗേന ഭക്ഷിതൗ തൗ ച ദംപതീ 133.

ഗങ്ഗാ ഗംഗേതി ജല്പംതൗ മഹത്യാ ക്ഷുധയാ പഥി .

ജാഹ്നവീതീരയാത്രായാം പാദേപാദേ ജനാവിമൗ 134.

അശ്വമേധാഖ്യ യജ്ഞാനാം പ്രാപ്തവംതൗ മഹാഫലമ് .

തസ്മാദേനൗ മഹാത്മാനൗ ബഹ്വശ്വമേധധാരിണൗ 135.

ഏതയോഃ സദൃശോ നാസ്തി ശതക്രതുരഹം യതഃ .

നിജാധികാരേണൈവാന്യമവലംബ്യ പുരംദരഃ 136.

അർഘ്യഹസ്തഃ പാദചാരീ വൃതോ ദേവൈഃ സമായയൗ .

അഥ രമ്ഭോർവശീ ചൈവ സുംദര്യോഽന്യാശ്ച ഹർഷിതാഃ 137.

അന്യോന്യം കഥയാമാസുർനിജയൗവനഗർവിതാഃ .

അയം പുണ്യാത്മനാം ശ്രേഷ്ഠോ രസജ്ഞോഽത്യംതസുന്ദരഃ 138.

ആയാതോഽമും കരിഷ്യാമി സ്വവശം സേവിതൈഃ സ്വകൈഃ .

കാചിത്കാംചിദ്വദത്യേതജ്ജാനാമി സകലാം കലാമ് 139.

അതഏവ ഭവിഷ്യാമി കാംതാഹമസ്യ ഭൂപതേഃ .

കാചിത്കാംചിദിതി ബ്രൂയാത്തേ ശക്രോപി വശോ മമ 140.

കിമത്ര ചിത്രം വശഗോ ഭൂപാലോഽയം ഭവിഷ്യതി 141.

ഭർത്താ മമായം ച പതിർമമായം സ്വാമീ മമായം മമ നാഥ ഏഷഃ .

ഇതീവ സർവാഃ പരമപ്രമോദൈർവദംതി നാര്യോഖിലസദ്ഗുണജ്ഞാഃ 142.

ഉച്ചാവചം വിപ്ര നിശമ്യ താസാം ജഗാദ കാചിദ്ഗുണിനീ രസജ്ഞാ .

സൗദാസ്യകാംതാം നൃപതിഃ സ്വയം യാം ഭജത്യയം കിം കലഹേന നാര്യഃ 143.

സുന്ദര്യസ്താസ്തതഃ സർവാഃ സംത്യജ്യ കലഹം ദ്വിജ .

ആജഗ്മുർഹൃദയോത്സാഹൈഃ സർവാഭരണഭൂഷിതാഃ 144.

അഥ തം നൃപതിശ്രേഷ്ഠ സദാരം ഗതകല്മഷമ് .

പാദ്യാദ്യൈഃ പൂജയാമാസുഃ പ്രാഹേതി ച പുരംദരഃ 145.

രഥേ നിവേശയാമാസ പുഷ്പകേ സ്ത്രീസമന്വിതമ് .

ഭേരീമൃദംഗമധുരീ ഡിംഡിമാനകനിഃസ്വനൈഃ 146.

കരകം കണനാദൈശ്ച കരതാലസ്വനൈസ്തഥാ .

ജയശബ്ദൈശ്ച ദേവാനാം നാകഃ ശബ്ദമയോഽഭവത് 147.

ദേവാങ്ഗനാ ചാരുഹസ്ത ശ്വേതചാമരമാരുതൈഃ .

വീജിതഃ സരഥാരൂഢഃ സദാരസ്ത്രിദിവം യയൗ 148.

തതഃ ശക്രഃ സ്വയം തസ്മൈ സത്യധർമായ ഭൂഭുജേ .

ദത്തവാന്നിജാസനാർദ്ധം ശുഭോ വൈ ക്ഷയശംകയാ 149.

ശക്രേണ സഹ ഭൂപോ്ऽസൗ വസന്നേകാസനേ സദാ .

ശക്രത്വമകരോത്സ്വർഗേ കേശവസ്യാനുകംപയാ 150 7.9.150.

യുഗകോടിസഹസ്രാണി ദിവി ഭുക്ത്വാഖിലം സുഖമ് .

രഥമാരുഹ്യവൈകുംഠം യയൗ ഭഗവദാജ്ഞയാ 151.

തത്ര മന്വംതരം ഭുക്ത്വാ സർവഭോഗമനോരമമ് .

പരമം ജ്ഞാനമാസാദ്യാ സദാരോ മോക്ഷമാപ്തവാൻ 152.

ജാഹ്നവീതീരയാത്രായാം ശരീരം ത്യജതഃ പഥി .

ഫലമേവംവിധം വിപ്ര മയാ സർവം പ്രകീർത്തിതമ് 153.

ജാഹ്നവീതീരഗമനേ മുനിഭിസ്തത്വദർശിഭിഃ .

ന കാലനിയമഃ പ്രോക്തോ നാരദാദ്യൈർമഹർഷിഭിഃ 154.

യദായദാ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠ ഗങ്ഗായാം സ്നാനമാചരേത് .

തദാതദാ്ऽക്ഷയം പുണ്യം ലഭതേ മാനവോ ധ്രുവമ് 155.

ഗംഗാ സർവാണി പാപാനി നാശയംതീതി നിശ്ചയഃ .

കുര്യാത്പുനഃപുനഃ പാപം ന ച ഗംഗാ പുനാതി തമ് 156.

പാപബുദ്ധിം പരിത്യജ്യ ഗംഗായാം ലോകമാതരി .

സ്നാനം കുരുത ഹേ ലോകാ യദി സദ്ഗതിമിച്ഛഥ 157.

യത്പുണ്യം ഗംഗാസ്നാനാത്തു മാനവാനാം ഭവേദ്വിവജ .

തത്പുണ്യം പ്രാപ്യതേ വിപ്ര കർമഭിഃ കൈഃ സുദുസ്തരൈഃ 158.

ആസാരാണാം ഭൂമിരേണോഃ സംഖ്യാം കർതും തു ശക്യതേ .

ഭാഗീരഥീഗുണാസ്തേ ന ശക്യാ വക്തും ന ച ദ്വിജ 159.

വിചാര്യ സർവശാസ്ത്രാണി ത്വദീയാനി മയോച്യതേ .

ഗംഗാംഭസി സകൃത്സ്നാത്വാ മോക്ഷമാപ്നോതി മാനവഃ 160.

സ്നാനം കൂപജലേ്ऽപി യസ്തു കുരുതേ ഗംഗാം വിചിംത്യ പ്രഭും ദേവാനാം സകലാർത്തശോകദുരിതത്രാസൗഘവിധ്വംസിനീമ് .

മുക്തഃ സോഽപി സമസ്തപാതകചയൈർഗോവിപ്രഹത്യാദിഭിർഗച്ഛേദ്വിഷ്ണുപുരം സമസ്തസുഖദം ഗംഗാപ്രസാദാദ്ദ്വിവജ 161.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ക്രിയായോഗസാരേ ഗംഗാമാഹാത്മ്യേ നവമോഽധ്യായഃ 9 .
